

Studieplan 2008/2009

Bachelor - Førskolelærerutdanning

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 180.

Studiets varighet, omfang og nivå

Bachelor - førskolelærerutdanningen er en 3-årig utdanning (180 studiepoeng) som bygger på Rammeplan for førskolelærerutdanningen av 3. april 2003, med endringer fastsatt 10. mars 2008.

Innledning

Førskolelærerutdanningen er en 3-årig utdanning (180 studiepoeng) og kvalifiserer for arbeid i barnehage. Utdanningen danner også grunnlag for opptak på Master-studier innfor enkelte fagområder.

Høgskolen tilbyr to ulike studieløp fra og med andre studieår: en bred modell og en linjemodell med vekt på natur og bevegelse. Alle studentene har fagene pedagogikk, natur og bevegelse, samfunnsfag og matematikk i det første studieåret.

Bred modell betyr at studentene i andre studieår har pedagogikk, pedagogikk, norsk, krl og estetiske fag, og i tredje studieår pedagogikk, estetiske fag og et fordypningsfag.

Linje med vekt på natur og bevegelse betyr at studentene i andre studieår har pedagogikk, norsk, krl og natur og bevegelse, og i tredje studieår, pedagogikk og natur og bevegelse.

Praksisopplæringen er på 100 dager (20 uker) for alle studenter med 90 dager (18 uker) i barnehagen og 10 dager (2 uker) i grunnskolen, se egen **Plan for praksisopplæring** .

Studiet bygger på forskningsbasert kunnskap og er yrkesrettet og praksisnært, slik at det tar utgangspunkt i førskolelærerens arbeidsområde og gjeldende lov- og planverk for virksomheten.

Læringsutbytte

Studiet tar utgangspunkt i de grunnleggende verdier og føring som er nedfelt i Lov om barnehager og i Lov om grunnskolen, og i gjeldende rammeplaner for barnehage og grunnskole. Gjennom utdanningen skal studentene utvikle:

– *faglig kompetanse*: kunnskap om barn, barndom og pedagogisk arbeid med små barn og kunnskap om teorier og arbeidsformer innenfor og på tvers av fag.

– *didaktisk kompetanse*: evne til å vurdere, planlegge og gjennomføre tilpasset opplæring for barn med og uten særskilte behov, og evne til å sette i verk forebyggende tiltak.

– *sosial kompetanse*: forståelse av betydningen av et omsorgs- og læringsmiljø preget av samspill varme, kreativitet, glede og humor og opplevelse av mestring for alle. Studentene må også ha evne til nært samarbeid mellom barnehage, hjem og andre samarbeidspartnere og kunnskap om og ferdigheter i

ledelse, samarbeid og pedagogisk veiledning.

– *endrings- og utviklingskompetanse*: evne til å vurdere organisasjonsutvikling og samfunnsendringer som har betydning for barnehagen, til å initiere og takle endringer og til å kunne prege utviklingen i barnehagen.

– *yrkesetisk kompetanse*: evne til å reflektere over barnehagens og skolens verdigrunnlag, over egne verdier, holdninger og væremåte og over etiske utfordringer i yrket.

Målgruppe

Alle som ønsker å arbeide som førskolelærer eller pedagogisk leder i en barnehage.

Kompetanse

Førskolelærerutdanning kvalifiserer for arbeid i barnehage. Med ettårig videreutdanning i pedagogisk arbeid på småskoletrinnet, kan man få kompetanse til å arbeide i grunnskolens 1. - 4. trinn. Førskolelærerutdanningen danner også grunnlag for opptak på Master-studier innenfor enkelte fagområder.

Opptakskrav fritekst

Undervisnings- og læringsformer

I løpet av studietiden vil studentene møte følgende arbeidsmåter:

- Lærerstyrt undervisning i gruppe, storforelesning, seminarer o.a.
- Studentenes egenaktivitet i undervisningen, seminarene, gjennom studie- og praksisgrupper og selvstudium.
- Individuelt- eller gruppearbeid med studentframlegg og studentvurdering
- Nettbaserte undervisningsformer

4.1 Tverrfaglig temaarbeid

Studentene skal i løpet av studiet arbeide i grupper med **tverrfaglig temaer**. All ordinær undervisning i slike perioder erstattes med gruppearbeid og veiledning. Studentene skal arbeide med problemstillinger der de skal trekke inn aktuelle områder fra forskjellige fag.

4.2 Studiegrupper

Studiegruppene skal bestå av 5-6 studenter. Arbeidet i disse gruppene skal ta utgangspunkt i faglige oppgaver, problemstillinger, litteraturstudier og studierelaterte spørsmål. Gruppene kan få veiledning av faglærerne. Denne veiledningen skal særlig ta utgangspunkt i forhold knyttet til faglige spørsmål knyttet til studiesituasjonen.

4.3 Veiledning

Veiledning er en sentral og viktig del av et høgskolestudium. Det brukes i ulike sammenhenger knyttet til **faglig veiledning** i forbindelse med praksis, gruppeoppgaver, temaperioder, faglige skrivearbeider m.m. Det vil framkomme av fag- og semesterplaner når slik veiledning er obligatorisk. **Individuell veiledning** gjennom studiet skal hjelpe og støtte den enkelte student med en helhetlig utvikling av de kvaliteter som er nødvendig i førskolelæreryrket. Avdelingen har ulike fagpersoner som kan bidra med studieveiledning i forhold til tilpassede studieløp.

Vurderingsformer

Det benyttes ulike former for vurderinger - se de enkelte emnebeskrivelsene.

Internasjonalisering

Høgskolen har samarbeid med utdanningsinstitusjoner i flere land, og det legges tilrette for et internasjonalt semester i vårsemesteret i det tredje studieåret. Et utenlandsopphold kan bestå av studier knyttet til en utenlandsk institusjon på tilsvarende nivå, studiene må være relevante for førskolelærerutdanningen. Studiet kan også bestå av et opphold knyttet til et av våre samarbeidsland, for eksempel Namibia, og bestå av ulike typer feltstudier, kursing/skolering eller andre arbeidsmåter knyttet til barnehagearbeid.

Høgskolen anbefaler at studentene tar ett semester i et annet land.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

1. studieår: Pedagogikk, natur og bevegelse, matematikk og samfunnsfag

2. og 3. studieår bred modell : Pedagogikk, norsk, krl, estiske fag og et valgemne

2. og 3. studieår linje natur og bevegelse : Pedagogikk, norsk, krl og natur og bevegelse

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3

- [Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap \(KRL\)](#)

15 og 10 studiepoeng

- [Natur og bevegelse 1. studieår](#)

20 studiepoeng

- [Pedagogikk](#)

45 studiepoeng

- [Natur og bevegelse 2. studieår linje](#)

20 av 65 studiepoeng

- [Norsk](#)

15 studiepoeng

- [Estetiske fag](#)

30 studiepoeng

- [Natur og bevegelse 3. studieår linje](#)

45 av 65 studiepoeng

Emneoversikt

2KRLFB12/ Kode: 2KRLFL12 Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap (KRL)

Emnekode: 2KRLFB12/ Kode: 2KRLFL12

Studiepoeng: 15 og 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Læringsutbytte

Mål for studiet er at studentene skal kunne:

- drøfte ulike teorier om barns møte med religiøse, livssynsmessige og etiske verdier
- gjøre rede for sentrale elementer i kristen tro og kulturarv
- gjøre rede for innhold og uttrykksformer i ulike religioner og livssyn
- drøfte moralfilosofiske grunnlagsproblemer

Mål for studiet er at studentene skal:

- erkjenne betydningen av egen verdiforankring og faktorer som påvirker barns verdivalg
- vise respekt for kristendommens betydning for norsk kultur og samfunn
- vise respekt for religioner og livssyns betydning for personlig identitet og kulturell identifikasjon
- vise åpenhet, respekt og toleranse i møte med barn og voksne med ulik kulturell og livssynsmessig tilhørighet
- vise bevissthet om etiske vurderinger i barnehagens hverdag

Mål for studiet er at studentene skal ha utviklet ferdighet til å:

- gi pedagogisk velbegrunnet og tilpasset veiledning av barn i religiøse, livssynsmessige og etiske spørsmål og vurdere egnede hjelpemidler og arbeidsmåter

· formidle sentrale verdier i kristen kultur og tradisjon i barnehagen

- formidle sentrale elementer i andre religioner og livssyn slik at barn med ulik religiøs- og livssynsmessig tilhørighet kan få støtte for sin kulturelle egenart
- møte etiske utfordringer av ulik art i barnehagens hverdagsliv

Ved avsluttende vurdering legges det vekt på grunnleggende kunnskap og innsikt, men også på dyktighet i pedagogisk anvendelse av faget.

Innhold

Studiet i KRL omfatter fire målområder som skal vektas noenlunde likt. Arbeidet med målområdene skal sikre et vekselspill mellom formidling av faglig kunnskap, praksiserfaring, studentenes eget arbeid, samt pedagogisk og didaktisk refleksjon. De enkelte innholdspunktene under *hovedmomenter* kan justeres i samråd mellom studenter og faglærere.

Målområde 1: Arbeid med KRL i barnehagen

Det er en viktig religionspedagogisk oppgave å bidra til at barn kan få en allsidig og helhetlig personlighetsutvikling som på en naturlig og aldersrelevant måte inkluderer religiøse, livssynsmessige og etiske perspektiver. Målområdet sikter også mot å gi studentene innsikt i barnehagens og skolens verdigrunnlag. Dessuten omfatter studiet drøftinger av hvordan emner i KRL kan legges til rette i barnehagen.

Hovedmomenter:

- Religion og livssyn innenfor en helhetlig personlighetsutvikling
- Møte med barns religiøse og livssynsmessige forutsetninger, forestillinger og spørsmål
- Barnehagens og skolens verdigrunnlag og forholdet mellom barnehage og barnas hjem
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av emner innenfor KRL, med vekt på arbeidsformer som inspirerer barn til glede, undring og lek
- Praktiske løsninger for det enkelte barn, med særlig vekt på samarbeid med kolleger og foreldre/foresatte

Målområde 2: Kristen tro og tradisjon Den kristne religionen har hatt stor innvirkning på kulturen i vårt land. Bibelen har spilt en sentral rolle som kilde for tro, moral og livstolking. Bibelfortellinger, elementer fra kristen troslære og kristne høytider er en del av kulturarven, som barnehagen skal formidle og videreutvikle. For at barnehagen skal makte denne

oppgaven, trenger studenter å tilegne seg kunnskaper om kristen tro og tradisjon, men også å utvikle forståelse for kristendommens rolle og betydning i vår kultur i fortid og nåtid.

Hovedmomenter:

- Bibelens hovedlinjer og fortellinger, Jesu liv og gjerning, med vekt på tekster fra Lukasevangeliet
- Sentrale elementer i kristen troslære, med vekt på de kristne høytidene
- Den kristne kulturarven og vår tids kultur
- Bibelfortellinger for barn, didaktiske utfordringer
- Utvalgte kristne konfesjoner

Målområde 3: Religion, livssyn og kulturmøter

Både den globale verden og det norske samfunnet er preget av møtet mellom ulike kulturer. Ulike religioner og livssyn er en del av dette bildet. Barn møter religions- og livssynsmangfoldet både i lokalmiljøet og i barnehagen. Samtidig er de preget av sin egen hjemmebakgrunn, og skal i barnehagen møte forståelse for egen kulturell og livssynsmessig tilhørighet. Barnehage og skole skal bidra til gjenkjennelse og trygghet for det enkelte barn, og samtidig skape et klima for åpenhet og interesse for andre. For å oppnå dette er det en forutsetning at førskolelæreren har god kunnskap om religioner og livssyn, innsikt i forholdet mellom religion, livssyn og kultur, og forståelse for religioners og livssyns rolle som en del av barns oppvekstmiljø.

Hovedmomenter:

- Jødedom, islam og buddhisme: særpreg, hovedtanker og religiøs praksis
- Ulike religioners og livssyns holdninger til barn og familie, hjem og hverdagsliv, skikk og bruk, undervisning og oppdragelse
- Hovedtrekk ved jødedom, islam og buddhisme, med vekt på sentrale fortellinger, høytider, familieliv og hverdagsliv
- Barnehagens møte med religiøst, kulturelt og livssynsmessig mangfold
- Sekulærhumanisme

Målområde 4: Etikk og filosofi

Både menneskets individuelle og sosiale liv bygger på bestemte verdier. Disse verdiene har sin basis i ulike filosofiske, religiøse og livssynsmessige tradisjoner. Studiet av etikk og filosofi må derfor i stor grad handle om hvordan normer og verdier kan begrunnes i de forskjellige tros- og livssynstradisjoner. Studiet vil også drøfte yrkesetiske problemstillinger knyttet til lærerrollen i barnehage og skole.

Hovedmomenter:

Utvalgte moralfilosofiske grunnlagsproblemer

Ulike etiske tenkemåter i vår tid

Yrkesetiske problemstillinger i barnehage og skole, bl.a. møte med barn i sorg og krise

Organisering og arbeidsformer

Deler av undervisningen kan bli gitt som trinnforelesninger og deler som klasseundervisning. Selvstudium er grunnleggende for god innsikt i faget, både med tanke på de emnene det foreleses over, og de emnene det ikke gis undervisning i. I studiet vil vi bruke Fronter.

I barnehagen er ikke hverdagen oppdelt i ulike fag. Tverrfaglighet er derfor en naturlig del av førskolelærerstudiet. I studiet organiseres tverrfagligheten gjennom ett eller flere prosjekter gjennom året.

Studiet i KRL har en klar forbindelse med barnehagehverdagen. For studentene vil en viktig del av læringen være knyttet til vekselvirkningen mellom erfaringer fra praksis og det faglige arbeidet. Studentenes egne erfaringer fra arbeid blant barn er en verdifull ressurs som kan trekkes frem i undervisningen.

Vurderingsordning

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer. Tillatte hjelpemidler: Bibelen, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager.

For studenter som skal ha 10 studiepoeng, utgjør eksamen grunnlaget for karakterfastsetting. For studenter som skal ha 15 studiepoeng, teller karakteren 2/3 av samlet karakter i faget.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NABEV12 Natur og bevegelse 1. studieår

Emnekode: 2NABEV12

Studiepoeng: 20

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Læringsutbytte

Målet i Natur og bevegelse er at studentene skal:

- utvikle glede og interesse for natur og bevegelse i ulike miljø
- tilegne seg kunnskap om menneskekroppen og barnets fysiske og motoriske utvikling, hvordan fysisk aktivitet påvirker de ulike organsystemer og den betydning fysisk og motorisk utvikling har for barnets læring og totale utvikling
- utvikle innsikt i sammenhengene i naturen og forståelse for nødvendigheten av å ta vare på naturen
- tilegne seg kunnskap om og erfaring i ulike former for lek og fysisk aktivitet
- utvikle refleksjon og forståelse for planlegging, tilrettelegging, observasjon og evaluering av ulike naturfaglige og fysiske aktiviteter ute og inne

Innhold

Faget Natur og bevegelse omfatter 4 målområder:

Målområde A: Ut i naturen

- ekskursjoner til skog og vann
- planter og dyrs tilpasninger til ulike miljøer og årstider
- observasjon, innsamling og klassifisering av planter og dyr
- enkelt friluftsliv til ulike årstider
- barnehagens utemiljø
- sansemotoriske aktiviteter

- lek og ekspressive bevegelser
- lekaktiviteter i, på og med snø
- spor og sportegn
- terrarier og akvarier

Målområde B: Kropp og helse

- motorikk/sansemotorikk
- alderstypiske utviklingstrinn
- anatomi, fysiologi
- sikkerhet og utfordringer
- barneulykker, førstehjelp, livredning

Målområde C: Økologi og miljø

- økologi
- miljøproblemer
- solsystemet
- eksperimenter med lyd og lys
- eksperimenter med vann

Målområde D: Fagdidaktikk

- fagdidaktisk grunntenkning
- planlegge, tilrettelegge, vurdere og veilede arbeid med motoriske og naturfaglige emner
- pedagogrollen
- observasjon

overgang barnehage/ skole

Organisering og arbeidsformer

Studiet i Natur og bevegelse er lagt til 1. studieår. Det organiseres slik at teori og praktisk arbeid utgjør en helhet. Undervisningen vil være samlingsbasert med nettstøtte der læringsplattformen Fronter benyttes.

Den samlingsbaserte undervisningen krever aktiv deltagelse i de praktiske ekskursjoner og aktiviteter. Denne undervisningen har varierte arbeidsformer som for eksempel:

Forelesninger, gruppearbeid, ekskursionsjoner, praktisk utprøving i ulike miljøer, observasjon, studentledet arbeid og selvstudium.

Noe av undervisningen vil legges utenom høgskolens nærmiljø. Dette kan medføre transport og noen kostnader.

Praksis i barnehagen vil synliggjøre sammenhengen mellom teori og praksis.

Vurderingsordning

Avsluttende vurdering gis på grunnlag av følgende komponenter:

- Individuell skriftlig eksamen m/artsprøve, 5 timers skriftlig, teller 60 %.
- 2 oppgaver leveres i Natur hvorav én trekkes til vurdering. Retningslinjer følger oppgavene, teller 20 %
- 2 oppgaver leveres i Bevegelse hvorav en trekkes til vurdering. Retningslinjer følger oppgavene, teller 20 %.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2PEDF32 Pedagogikk

Emnekode: 2PEDF32

Studiepoeng: 45

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Pedagogikkfaget er et danningsfag som skal bidra til studentenes personlige vekst, utvikling og etiske refleksjon. Faget har som mål å forberede studenter til et yrke som er preget av kompleksitet, menneskelig nærhet, mangfold og endring. I tillegg skal faget belyse studiets profil: språk, kultur og kommunikasjon.

Pedagogikk - 1. studieår

Studenten skal

- ha kjennskap til ulike teoretiske perspektiver på barn og barndom
- være "lydhør" for barns kroppslige og verbale signaler, og ha evne til innlevelse, respekt og toleranse for barns identiteter
- ha grunnleggende kunnskaper om barn knyttet til samspill, lek og læring
- kunne reflektere over og beskrive psykologiske, pedagogiske og yrkesetiske forhold som gjelder barn i barnehagen
- kunne reflektere over hva som er pedagogisk arbeid og hvilken betydning pedagogisk ledelse har i barnehagehverdagen
- ha kunnskap om og forstå betydningen av veiledning i pedagogisk arbeid
- ha kunnskap om bærende prinsipper i Rammeplan for barnehagen

[Pedagogikk - 2. og 3. studieår](#)

Studenten skal

- ha kunnskap om og ferdigheter i å planlegge, reflektere og grunngi pedagogisk arbeid i barnehagen og første året i grunnskolen

- kunne tilrettelegge barnehagens fysiske inne- og uterom som et godt læringsmiljø
- ha kunnskap om ledelse, veiledning og samhandling og kunne anvende teoretisk og praktisk innsikt i arbeid med ulike samarbeidspartere
- kunne reflektere over egen lederrolle, og hvordan egne handlinger får betydning for barns livskvalitet
- kunne identifisere endringsbehov og utviklingsområder i barnehagen

Pedagogikk 3. studieår

Studenten skal

- kunne skape rom for barns mangfold i forhold til alder, kjønn, etnisitet og barn med spesielle behov
- ha kunnskap om barnehagen som en inkluderende organisasjon
- ha kunnskap om ulike sider ved personalsamarbeid
- ha kunnskap om og forståelse for å utvikle et nært samarbeid med foreldre og andre samarbeidspartnere
- ha kunnskap om konflikthåndtering
- ha kunnskap om barnehagen som organisasjon og barnehagens plass i samfunnet
- ha kunnskap om å gjennomføre et utviklingsarbeid i barnehagen

Innhold

Pedagogikk - 1. studieår

Det mangfoldige barnet

- syn på barnet
- barns medvirkning
- samspill barn – barn, barn – voksen
- omsorg, lek og læring

Den profesjonelle førskolelæreren

- barnehagen
- relasjoner, voksen – voksen

- observasjon
- rammeplanen
- veiledning
- kommunikasjon
- å være pedagog/pedagogisk ledelse
- etikk
- gruppepsykologi
- didaktikk

Pedagogikk - 2. og 3. studieår

Det mangfoldige barnet

- det kompetente barnet
- læring
- lek
- identitet
- språk og kommunikasjon

Den profesjonelle førskolelæreren

- systemteori
- relasjoner
- ledelse
- den lærende barnehagen
- utviklingsarbeid
- etikk
- dokumentasjon
- skolen

Pedagogikk 3. studieår

Den inkluderende barnehagen

I et system- og individperspektiv

- tilrettelegge for et inkluderende miljø
- hindringer
- sosialiseringsteori
- sosiokulturelle perspektiv
- barn med spesielle behov
- risikobarn

Den profesjonelle førskolelæreren

- barnehagen
- personalsamarbeid
- foreldresamarbeid
- konflikthåndtering
- utviklingsarbeid

Organisering og arbeidsformer

3.1. Undervisning

Undervisning blir organisert som samlinger, studentøvelser og gruppearbeid. Videre vil mye av studiearbeidet knyttes til aktiv bruk av Fronter. Undervisningen i pedagogikk går over 2 ½ år med avslutning til jul i tredje studieår. Undervisning skal gi rom for dialog og studentaktivitet.

Studentene må sette av tid til faglig arbeid gjennom selvstudium og studiegruppearbeid.

Selvstudium er en viktig del av studiet. Det handler om forberedelse til undervisning, å lese

pensum og annen litteratur, arbeid med arbeidskrav, egne refleksjoner og refleksjonsnotater, planlegging av studiet og praksis m.m..

Studentene vil bli organisert i studiegrupper der det vil bli forventet aktiv deltagelse knyttet til arbeid med litteratur, fagstoff, fagoppgaver, praksis m.m., slikt arbeid kan skje gjennom direkte møter mellom studenten eller ved hjelp av nettet.

Når studentene er i praksis, vil bruk av praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon og analyse være en sentral arbeidsmåte. Praksisfortellingene vil være en viktig del av studentenes erfaringskilde og brukes i gruppearbeider, fagoppgaver og til eksamen.

3.2 Temaer og emner

Undervisningen i pedagogikk er organisert som emner, slik som: de yngste barna, relasjoner og kommunikasjon, læring, lek mm. Noen temaer vil bli belyst tverrfaglig.

3.3 Veiledning

Det vil bli gitt faglig veiledning gjennom studiet.

Praksisveileder og øvingslærer har ansvar for veiledning i forbindelse med praksis og utøvelse av yrkesrollen.

Den faglige veiledning vil knyttes til bl.a. studieveiledning, veiledning på fagoppgaver og andre faglige spørsmål.

Fag- og oppgaveveiledning gis individuelt og i grupper, dette kan forgå via nettet eller ved direkte møter. Lærere i pedagogikk tar opp konkrete spørsmål av faglig og didaktisk karakter, og skal hjelpe studentene med å sette egne kunnskaper, erfaringer og personlige holdninger i sammenheng med det fagstoffet de møter i studiet.

Den personlige veiledningen skal hjelpe og støtte den enkelte student med en helhetlig utvikling av de kvaliteter som er nødvendig for utvikling av den profesjonelle førskolelærer.

3.4. Bruk av digitale verktøy

Fronter vil være et meget sentralt redskap gjennom hele studiet. Det vil bli brukt til å gi faglig informasjon, være et diskusjonsforum, innleveringssted for oppgaver m.m..

3.5. Praksis.

Gjennom studiet er det 100 dagers veiledet praksis, hvorav 90 dager i barnehage og 10 dager på grunnskolens 1. trinn. Barnehagepraksisen foregår som punktpraksis, dvs. ca 1 praksisdag pr. uke i studieåret. Det henvises til egen plan for gjennomføring av praksisopplæringen.

Vurderingsordning

- Individuell muntlig eksamen 1. studieår, teller 1/3 av endelig karakter
- Rapport fra utviklingsarbeid 3. studieår, teller 1/3 av endelig karakter
- Individuell skriftlig eksamen 3. studieår, 6 timer, teller 1/3 av endelig karakter

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NABEFL22 Natur og bevegelse 2. studieår linje

Emnekode: 2NABEFL22

Studiepoeng: 20 av 65

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Natur og bevegelse, 20 studiepoeng fra 1. studieår

Læringsutbytte

Etter endt studium skal studenter ha tilegnet seg:

- kunnskap om og praktisk erfaring med ulike økosystemer, naturtyper og bevegelsesmiljøer
- god kjennskap til plante- og dyreliv og innsikt i grunnleggende geologi
- kunnskap om og forståelse for menneskets forhold til natur og miljøvern gjennom et enkelt friluftsliv
- teoretisk og praktisk kunnskap for å kunne stimulere barn til lek, undring, glede og mestring i naturen
- fagdidaktisk kompetanse, kritisk refleksjonsevne og innsikt i pedagogisk utviklingsarbeid
- praktiske ferdigheter knyttet til variert friluftsliv

Innhold

Ferskvann

- HLR/livredning
- førstehjelp
- lek og sikkerhet i vann
- kanopadling/ferdsel på vann
- enkel orientering på vann
- vannøkologi
- plante- og dyreliv
- den lille fiskeren
- bekken som leke- og opplevelsesarena
- akvarier i barnehagen

Skog

- den lille skogbrukeren, redskapsbruk
- skogøkologi
- plante- og dyreliv

Høgskolen i Hedmark

- naturlekeklassen
- referanseområder / tilrettelegging av uteplassen
- naturstier
- orientering og terrengleker
- kart/kompass/GPS

Fjell

- på tur i fjellet
- sikkerhet i fjellet
- fjelløkologi
- plante- og dyreliv

Kyst

- kystøkologi
- plante- og dyreliv

Vinterfriluftsliv

- friluftslivets historie
- lov og rett i friluftsliv
- økosofisk tilnærming til friluftsliv
- skredlære og nødbivuakker
- skitur og skileik
- skøyter /ispilking
- planters og dyrs tilpasninger

Geologi

- generell geologi
- kvartærgeologi
- bruk av stein i barnehagen

Organisering og arbeidsformer

Praktisk/pedagogisk arbeid foregår i hovedsak ute i naturen. Studenten får erfaring med å tilrettelegge aktiviteter for og med barn. I studiet er ekskursjoner og turer en viktig arbeidsform. Det benyttes ulike typer læringsmiljø: ulike biotoper og ulike årstider.

Forelesninger, individuelt arbeid, gruppearbeid, feltarbeid og prosjektarbeid er aktuelle arbeidsformer.

Arbeidsoppgaver gjennom året samles i en ressursperm. Dette er et individuelt arbeid (se mer under vurdering).

Læringsplattformen Fronter benyttes.

Vurderingsordning

- individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 60 %
- ressursperm (retningslinjer for denne foreligger ved studiestart), teller 40 %

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NO125 Norsk

Emnekode: 2NO125

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Emne 1 Barnespråk. Tale- og skriftutvikling i førskolealder og på første trinn

Studiepoeng: 7,5

Etter å ha fullført dette emnet skal studentene

- være i stand til å skape et stimulerende språkmiljø i barnehage og skole
- ha tilegnet seg teoretisk grunnlag for å forstå barns språk både som system, tankeredskap, uttrykks- og kommunikasjonsmiddel
- være i stand til å analysere og vurdere ulike språklige ytringer av barn
- ha tilegnet seg kunnskap om den store variasjonen i språkpåvirkning barn får i og utenfor barnehage og skole
- ha tilegnet seg de ferdighetene de trenger for å mestre de språklige oppgavene en førskolelærer får i kontakt med barn, voksne og offentlige instanser

Innhold

Emne 1 Barnespråk. Tale- og skriftutvikling i førskolealder og på første trinn. Studiepoeng: 7,5

Emnet omfatter følgende innhold:

- barns språkutvikling fra 0-6 år
- språkstimulering
- tospråklighet
- den første lese- og skriveopplæringa
- barnekultur
- språklig samhandling mellom ulike aktører i barnehagen

Emne 2 Barnelitteratur. Sjangerer og teksttyper for, om og av barn Studiepoeng: 7,5

Emnet omfatter følgende innhold:

- norsk barnelitteraturs historie, med vekt på litteraturen etter 1970
- barnelitterære sjangrer
- tematiske nedslag i barnelitteraturen
- barns egen kultur

Organisering og arbeidsformer

Emne 1 Barnespråk. Tale- og skriftutvikling i førskolealder og på første trinn. Studiepoeng: 7,5

Arbeidsmåtene vil vekse mellom forelesninger, seminarer, klassesamtale, gruppearbeid, studentframlegg, skriftlige arbeider, selvstudium og eventuelt ekskursjoner. Tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid er også del av studiet.

Emne 2 Barnelitteratur. Sjangrer og teksttyper for, om og av barn. Studiepoeng: 7,5

Arbeidsmåtene vil vekse mellom forelesninger, seminarer, klassesamtale, gruppearbeid, studentframlegg, skriftlige arbeider, selvstudium og eventuelt ekskursjoner. Tverrfaglig arbeid og prosjektarbeid er også del av studiet.

Vurderingsordning

Emne 1 Barnespråk. Tale- og skriftutvikling i førskolealder og på første trinn. Studiepoeng: 7,5

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 1/2 av endelig karakter. Ordliste er tillatt hjelpemiddel.

Målform: Minst én av de to eksamensbesvarelsene i norsk skal være på den målform som ikke er brukt i hjemmeoppgaven i emnet *Barnelitteratur*.

Emne 2 Barnelitteratur. Sjangrer og teksttyper for, om og av barn. Studiepoeng: 7,5

Individuell skriftlig hjemmeeksamen, teller 1/2 av endelig karakter.

Målform: Minst én av de to eksamensbesvarelsene i norsk skal være på den målform som ikke er brukt i hjemmeoppgaven i emnet *Barnelitteratur*.

Endelig karakter i norsk settes på grunnlag av hjemmeeksamen i emnet *Barnelitteratur* og den skriftlige individuelle skoleeksamen i emnet *Barnespråk*.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2ESTFB21 Estetiske fag

Emnekode: 2ESTFB21

Studiepoeng: 30

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal gjennom studiet:

- utvikle kompetanse for planlegging, gjennomføring og vurdering av kunstpedagogisk arbeid for og med barn i samsvar med gjeldende planverk
- utvikle fagdidaktisk kompetanse
- utvikle evne til formidling og engasjement gjennom tverrfaglig kunstpedagogisk arbeid
- få kompetanse og forståelse for sammenhengen mellom lek og skapende prosesser
- utvikle kompetanse i og interesse for tverrfaglig utviklingsarbeid
- utvikle kompetanse, kunnskap og holdninger gjennom eget skapende arbeid

få kompetanse i å benytte de estetiske fagene som språk- og kommunikasjonsfag

Innhold

Estetiske fag omfatter tre kunstfag, drama, musikk og forming.

Faget har tre hovedmålområder. Fagdidaktikk er knyttet til alle områdene.

A Kunstfaglig egenutvikling

Studentene skal gjennom studiet kunne:

- løse praktiske, tekniske og organisatoriske problem i utvikling og gjennomføring av skapende prosesser.
- vurdere å bruke ulike formidlings- og presentasjonsformer.
- vurdere egen kompetanse og sette seg mål for sin egen utvikling

B Kunstfaglig arbeid for og med barn

Studentene skal gjennom studiet kunne:

- få kunnskap om estetisk utvikling, lek og kreativitet hos barn
- få kunnskap om barn som mottakere av kunst- og kulturuttrykk
- få kunnskap om barns ulike uttrykksmåter
- få kunnskap om å utvikle barns kulturelle identitet gjennom arbeid med egen og andres kultur

C Kunstfaglig innhold

Drama

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med drama i førskolen
- improvisasjonsteknikker
- forholdet lek - drama – teater
- ulike teaterformer for barn
- forholdet drama – språkutvikling - kommunikasjon
- dramapedagogiske metoder for barn

Forming

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med forming i førskolen
- studentenes eget skapende arbeid i to- og tredimensjonalt formspråk
- forming i barnehagen - tilrettelegging for helhetlige, didaktiske arbeidsprosesser
- kunnskap om barns uttrykksformer
- fagets utvikling - formingsfaglige retninger
- formidling av kunst, formkultur og arkitektur
- hvordan en i barnehagens fysiske miljø kan ivareta ulike estetiske inntryks- og uttrykksformer

- fagets mulighet i forhold til barn med ulik alder og forutsetning

Musikk

I faget vil det legges vekt på:

- målsettingen med musikk i førskolen
- bevisstgjøring av eget forhold til musikk
- bevisstgjøring av barns musikalske uttrykk i teori og praksis
- praktiske ferdigheter knyttet til musikalsk utøvelse
- didaktisk/metodisk arbeid knyttet til musikalske elementer
- utvidelse av musikalsk horisont og toleranse

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger og gruppearbeid.
- Veiledning.
- Bruk av læringsplattform (Fronter)
- Emnet er et praktisk- estetisk fag der den utøvende delen utgjør hoveddelen av studiet.
- Det vil bli lagt stor vekt på utvikling av både håndverksmessig- og uttrykksmessig kompetanse i det tverrfaglige arbeidet.
- Emnet legges opp slik at en unngår en fragmentering av fagområdene.
- Emnet legger vekt på praktisk arbeid som er i samsvar med arbeidsformer i førskole og grunnskolens laveste trinn.
- Studentene skal arbeide både individuelt og i grupper.
- Studentene må kjøpe inn noe privat utstyr og betale en fast utgift til materialer. Dette skal dekke både forbruk og vedlikehold.
- Studentene vil kunne påregne å tilegne seg en del teoristoff, samt gjennomføre en del praktisk-estetisk arbeid som selvstudium.

Vurderingsordning

- Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 40 % av samlet karakter.
- Praktisk eksamen i form av en tverrfaglig- estetisk formidlingsoppgave. Oppgaven fremføres som et gruppearbeid hvor det kan være inntil 5 studenter. Oppgaven utleveres 48 timer før presentasjon. Teller 60 % av samlet karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

2NABEFL31 Natur og bevegelse 3. studieår linje

Emnekode: 2NABEFL31

Studiepoeng: 45 av 65

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Eksamen i Natur og bevegelse 1. og 2. studieår må være bestått før studenten kan ta eksamen i 3. studieår.

Læringsutbytte

Etter endt studium skal studentene ha tilegnet seg:

- kunnskap om og forståelse for helsefremmende tiltak for barn
- tilegne seg teoretisk og praktisk kunnskap om ulike aktiviteter/ barneidretter for å kunne stimulere barn til glede og mestring i bruk av egen kropp.
- kunnskaper om ulike sykdommer og tilpasset fysisk opplæring
- kunnskaper om kosthold og ernæring
- kunnskap om tverrfaglig temaperioder knyttet til utemiljø høst og vinter
- bredere fagdidaktisk kompetanse, kritisk refleksjonsevne og kompetanse i pedagogisk utviklingsarbeid med barn.
- kunnskaper om miljø, vær og klima
- kunnskaper vann som aktivitetsområde i barnehagen
- kunnskaper om smådyr for å stimulere barns forskertrang
- kunnskaper knyttet til kulturlandskapet, såing og stell av planter
- erfaring med omgang og stell av husdyr og kjæledyr
- kunnskaper om kroppens anatomi og fysiologi

bli bevisst naturen som arena for forming

Innhold

Studiet vil inneholde:

Småbarnsidrett

- lagaktiviteter og individuelle aktiviteter for barn
  - ski
  - skøyter
  - orientering
  - løp – hopp – kast
  - ballspill
  - rytmiske aktiviteter
  - klatring
  - aktiviteter i sal
  - begynnende svømmeopplæring
- idrett og verdiformidling
- fysisk aktivitet, ernæring og helse
- motorisk utvikling og læring

Natur- og gårdsbarnehage

- miljølære
- vær og klima
- astronomi
- bekken som leke- og opplevelsesarena
- bygging av naturlekeplass
- organisering
- den lille fiskeren
- akvarier
- småkryp
- terrarier
- husdyr og kjæledyr
- stell av planter
- jord og miljøkunst(land art)
- forming i naturen
- spikking
- skape med snø og is

Organisering og arbeidsformer

Undervisningen foregår på ulike arenaer, inne og i nærmiljøet. Det vil bli avviklet ekskursjoner til naturmiljøer og barnehager i andre deler av landet.

Forelesninger, individuelt arbeid, gruppearbeid og feltarbeid er aktuelle arbeidsformer.

En større fagoppgave inngår i studiet. Denne er lagt til vårsemesteret (6. semester).

Obligatorisk veiledning er knyttet til fagoppgaven.

Studentene skal presentere sine fagoppgaver for medstudenter og faglærer.

Vurderingsordning

- Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 40 % av endelig karakter. Eksamen etter høstsemesteret.
- Fagoppgave, teller 40 % av endelig karakter.
- Pedagogisk materiell, teller 20 % av endelig karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap